

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky ktorým sa dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 131/2022 Z. z. o niektorých opatreniach v oblasti dotácií v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie Slovenskej republiky spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh nariadenia vlády“) sa predkladá v súlade so splnomocňovacím ustanovením § 15a zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v znení zákona č. 89/2020 Z. z. (ďalej len „zákon“).

Návrhom nariadenia vlády sa umožňuje, v rámci dotácie na podporu humanitárnej pomoci v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny poskytnutie jednorazovej dotácie v rozpočtovom roku 2022 poskytovateľom vybraných druhov sociálnych služieb v pobytových a ambulantných zariadeniach sociálnych služieb (ďalej len „zariadenie“) a aj iných druhov sociálnych služieb, ktorí ju poskytujú ambulantnou formou účelovo určenej na čiastočnú úhradu zvýšených prevádzkových nákladov v dôsledku nárastu miery inflácie. Ide v dôsledku medziročného nárastu miery inflácie vo všeobecnosti o objektívne zvýšené prevádzkové náklady na poskytovanú sociálnu službu v zariadeniach sociálnych služieb a iné druhy sociálnych služieb poskytované ambulantnou formou, a tým s predpokladanou odkázanosťou na energie a ich spotrebu, a to popri nevyhnutnosti úhrady nákladov aj na iné výrobky, tovary a služby, ktorých ceny sa extrémne navyšujú. Nárast miery inflácie je najmä dôsledkom pretrvávajúcej mimoriadnej situácie v súvislosti s ozbrojeným konfliktom na Ukrajine ale aj pandémie ochorením COVID-19 spojenej so zvýšením cien výrobkov, tovarov a služieb, ktorá sa zvlášť nepriaznivo prejavuje aj v prevádzkových podmienkach poskytovania vybraných druhov sociálnych služieb s pobytovou a ambulantnou formou ich poskytovania, a tým so závislosťou na energiách postihnutých extrémnym nárastom cien (vrátane elektrickej energie a plynu).

Účelom takto novo koncipovanej dotačnej pomoci je prispieť k udržateľnosti poskytovaných sociálnych služieb, a to v záujme zmiernenia dopadov tejto krízovej situácie na nepokrytý nárast prevádzkových nákladov na poskytovanú sociálnu službu, a zmierniť tým aj premietanie takto zvýšených prevádzkových nákladov do úhrady za poskytovanú sociálnu službu, požadovanú najmä v zariadeniach sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, od prijímateľov sociálnych služieb a iných povinných fyzických osôb. Nakoľko ide o zariadenia sociálnych služieb a iné druhy sociálnych služieb poskytujúce sociálne služby osobám v nepriaznivej sociálnej situácii, odkázaným na tieto sociálne služby (prevažne osoby odkázané na pomoc inej osoby pri sebaobsluhe, osoby v krízovej situácii, rodiny s maloletými deťmi), neposkytnutie dotácie na čiastočnú úhradu zvýšených prevádzkových nákladov na poskytovanú sociálnu službu by mohlo ohroziť dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb týmto osobám a spôsobiť, že sa mnohí ľudia ocitnú bez potrebnej pomoci a podpory.

Dotácia sa navrhuje poskytnúť na jedno miesto v zariadení sociálnej služby, v sume stanovenej diferencovane v závislosti od druhu a formy poskytovanej sociálnej služby v zariadení, a to pre zariadenia podmienené odkázanosťou, pre zariadenia krízovej intervencie a pre zariadenia na podporu rodiny s deťmi, ale aj iné vybrané druhy sociálnych služieb poskytované ambulantnou formou na podporu rodiny s deťmi (služba včasnej intervencie, služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života ambulantnou formou

mimo zariadenia a formou starostlivosti o dieťa v detskej skupine), sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku poskytovaná ambulantnou formou (sprievodcovská služba a predčitateľská služba, tlmočnická služba, sprostredkovanie tlmočnickej služby, sprostredkovanie osobnej asistencie, požičiavanie pomôcok), sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií (monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií), podporné služby poskytované ambulantnou formou (pomoc pri zabezpečení opatrovnických práv a povinností, poskytovanie sociálnej služby v dennom centre, v jedálni, v práci, v stredisku osobnej hygieny) a vykonávanie sociálnej rehabilitácie a špecializovaného sociálneho poradenstva, ako samostatnej odbornej činnosti a poskytovanie základného sociálneho poradenstva ambulantnou formou.. Diferencovane určená výška dotácie pre príslušné druhy sociálnych služieb, resp. príslušné druhy zariadení sociálnych služieb a jej väzba na počet miest, resp. určený paušál na poskytovanú sociálnu službu vychádza z odlišnej povahy a charakteru jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín osôb, pre ktoré sú určené, ktoré sa v zásade premietajú aj do odlišností ich prevádzkovej nákladovosti, ako aj z odlišností prevádzky danej formou poskytovanej sociálnej služby.

Vzhľadom na pretrvávajúcu mimoriadnu situáciu v súvislosti s ozbrojeným konfliktom na Ukrajine a súvisiacu potrebu zmiernenia dopadov tejto krízovej situácie v oblasti enormného zvyšovania cien energií, ostatných výrobkov, tovarov a služieb ktoré môžu ohroziť dostupnosť a udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb odkázaným osobám sa navrhuje, aby nariadenie nadobudlo účinnosť už dňom vyhlásenia.

Návrh nariadenia vlády je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, inými zákonmi, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná a s právom Európskej únie. Návrh nariadenia vlády nebol predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky v súlade s doložkou vybraných vplyvov bude mať vplyv na štátny rozpočet, nebude mať vplyv na životné prostredie, ani vplyv na informatizáciu, podnikateľské prostredie, na manželstvo, rodičovstvo a rodinu a ani vplyv na služby verejnej správy pre občana.